

Til Enhedslisten og Dansk Folkeparti

28. juni 2022
Side 1 af 6

Besvarelse af 10-dages forespørgsel om Botanisk Have

Enhedslisten og Dansk Folkeparti har fremsendt en 10 dages forespørgsel til Teknik og Miljø vedrørende Botanisk Have, som besvares nedenfor.

Spørgsmål:

Hvilke beslutninger er der truffet af Byrådet om Havens drift og status de seneste 20 år?

Svar:

I forbindelse med en sparerunde i 2011 blev det besluttet at nedlægge rosenbedene og andre plejekrævende bede i Botanisk Have som for eksempel Temahaverne. Nedlæggelsen blev dog undgået, idet en gruppe ildsjæle stiftede den frivillige forening "Botanisk Haves Venner", som tilbød at overtage vedligeholdelsen af rosenbedene, temahaverne, bedene med sirgræsser samt surbundsbedet.

Siden da har disse bede været passet af Botanisk Haves Venner.

Stenpartiet og Danske Plantesamfund undgik også at blive nedlagt, idet der blev lavet en samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Aarhus Kommune om den videre drift og udvikling af disse. Aarhus Universitet har siden da haft ansvaret for driften af disse områder, og universitet har stået for etableringen af de nuværende plantesamfund. Der henvises til vedlagte gældende plejeplan.

Byrådet har blandt andet i 2014 og 2015 behandlet et fredningsforslag rejst af Danmarks Naturfredningsforening.

Teknisk Udvalg fik medio 2018 orientering om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om fredning, på baggrund af fremsendt klage fra kommunen af 21. december 2015. Afgørelsen medførte fredning af Botanisk Have.

Spørgsmål:

Hvad blev besluttet i Byrådet i 2011 / 2012 og hvilke partier stemte for og hvilke imod? Hvilken betydning har beslutningen for driften i dag?

Svar:

Byrådet besluttede i forbindelse med budgetforliget 2012 at nedlægge plejekrævende bede i Botanisk Have. Bag budgetforliget for 2012 var Socialdemokratiet, SF, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

Direkte e-mail:
post@mtm.aarhus.dk

www.aarhus.dk

Sag: 503277

28. juni 2022
Side 2 af 6

Spørgsmål:

Hvordan er økonomien bag og hvordan er vedligeholdelses – og plejeopgaver organiseret? Hvilke opgaver varetages af hvor mange ansatte og hvad er udliciteret?

Svar:

Aarhus Kommune har et samarbejde med Aarhus Universitet om udvikling og formidling af De Danske Plantesamfund og Stenbedene. Pasningen af området sker i henhold til den gældende brugeraftale imellem Aarhus Kommune og Aarhus Universitet, der revideres løbende.

Aarhus Kommune har endvidere et samarbejde med "Botanisk Havens Venner" om drift og udvikling af rosenbedene, temahaverne, bedene med sirgræsser samt surbundsbedet. Pasningen af bedene sker i henhold til den gældende brugeraftale imellem Aarhus Kommune og Botanisk Haves Venner, der revideres løbende.

Den generelle drift af haven, som foretages af kommunen, er en del af den samlede drift af byens parker og grønne områder. I driften skelnes der mellem standardpleje og ekstrapleje. Standardplejen omfatter rutinemæssige opgaver såsom klipping af græs og hække, ukrudtsbekæmpelse, affaldsopsamling med videre. Ekstraplejen varierer fra år til år.

Udgiften til standardplejen var i 2021 cirka 1.615.000 kr. ekskl. moms. Dette er dyrere end normalt, da affaldsniveauet var meget større end normalt grundet Covid-19. Udgiften til ekstraordinær affaldsopsamling var på cirka 175.000 kr. ekskl. moms. Generelt medfører en intensiv brug af parker øget omkostninger i forbindelse med pleje af parker i midtbyen. Tilsvarende er der øget plejeomkostninger i de midtbyerparker, der indeholder plejekrævende beplantningstyper som staudebede og rosenbede som for eksempel ved Rådhusparken og Rømerhaven.

Der er cirka to gartnere tilknyttet Botanisk Have samt et vekslende antal korttidsansatte via beskæftigelsestilbud. Endvidere er der blandt andet tilknyttet landskabsarkitekter som en del af kommunens samlede drift af byens parker og grønne områder.

Teknik og Miljø har for 2022 afsat cirka 292.000 kr. til ekstrapleje i Botanisk Have, der understøtter standardplejen. Disse midler bruges for eksempel til parkens træer og buske.

Spørgsmål:

Hvilke aktører er der i og omkring haven (Århus Universitet, Botanisk Haves Venner, Danmarks Naturfredningsforening, m.fl.)? Hvordan samarbejdes der med disse og hvilken økonomi er der fra kommunen til disse aktører.

28. juni 2022
Side 3 af 6

Svar:

Flere af de nævnte aktører har en interesse i Botanisk Have. Det kan blandt andet fremhæves, at Botanisk Haves Venner laver et værdifuldt og engageret arbejde, som giver haven værdi til gavn for havens gæster.

Der afsættes hvert år 25.000 kr. til Botanisk Haves Venner. Dette beløb er et tilskud til drift, herunder forsikringer, betaling for parkering for de frivillige og indkøb af planter og materiel efter behov. Derudover afholder Aarhus Kommune udgifterne til driften af vandpumpen i vandløbet i Temahaverne.

Aarhus Kommune har endvidere - som nævnt ovenfor - indgået et samarbejde med Aarhus Universitet om udvikling og formidling af De Danske Plantesamfund og Stenbedene.

Spørgsmål:

Hvorledes betragter MTM Botanisk Have. Bypark eller have eller..?

Svar:

Botanisk Have er ikke længere en botanisk have i klassisk forstand. Den Botaniske Have i Aarhus er en park med særlige træer/mindre plantesamlinger grupperet i verdensdele. Den overordnede målsætning for Botanisk Have er, at den skal være et offentligt tilgængeligt parkområde, som er et attraktivt sted at besøge for alle byens borgere og turister, på alle tider af året. Haven skal desuden være et refugie for vilde planter og dyr.

Spørgsmål:

Hvorledes arbejder MTM med og i den fredede have?

Svar:

Naturen og det grønne er helt afgørende for at sikre en god by for alle. Teknik og Miljø er derfor optaget af at passe godt på byens eksisterende grønne områder – også når byen udvikler sig. I midtbyen spiller parkerne herunder Botanisk Have en særlig rolle og har stor betydning for byens liv.

Botanisk Have fungerer som et grønt område, der bruges af aarhusianere og byens gæster på tværs af generationer til rekreative aktiviteter, oplevelser og almindeligt ophold. I Botanisk Have, som i kommunens øvrige parker og grønne områder, forsøger Teknik og Miljø løbende at øge diversiteten i planter og dyr.

Det gøres blandt andet ved at omlægge til en mere naturnær drift, der er afbalanceret til havens almindelige funktion og anvendelse. Der foreligger en plejeplan for Botanisk Have som en del af havens fredning. Det er en del af plejeplanen for Botanisk Have og Teknik og Miljø's overordnede mål at plante flere nye træer samt bevare eksisterende træer.

28. juni 2022
Side 4 af 6

I valget af træarter til plantning i Botanisk Have bestræber forvaltningen sig på, dels at understøtte oplevelsen af, at der er tale om en Botanisk Have ved at plante fremmede træarter, dels at beskytte og udvikle biodiversiteten ved at plante hjemmehørende arter.

Spørgsmål:

Hvorledes gøres der brug af den store viden om havens, planternes og træernes historie og egenskaber som BHVs medlemmer besidder?

Svar:

Botanisk Haves Venners laver et værdifuldt og engageret arbejde i parken. Et arbejde, der danner grundlag for Aarhus Kommunes samarbejde med den frivillige forening om drift og udvikling af rosenbedene, temahaverne, bedene med sirgræsser samt surbundsbedet. Aarhus Kommune har en løbende dialog med Botanisk Haves Venner.

Aarhus Universitet bidrager med viden om relevant træartsvalg i forbindelse med nyplantninger og lokalkendskab for eksempel til tekniske installationer i bedene.

Spørgsmål:

*Hvorledes plejes, vedligeholdes og fornyes havens anlæg og botanik?
Hvilke retningslinjer?*

Svar:

Plejeplanen for Botanisk Have skal udmønte fredningens formål som er a) at sikre området som offentligt tilgængeligt parkområde, b) at sikre områdets naturmæssige, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning samt c) at sikre rammen om en fortsat dynamisk udvikling som rekreativ bypark, herunder dels med mulighed for at udvikle parkens indhold, så det modsvarer de mange brugeres løbende og skiftende behov, dels så der sikres større naturindhold og øget biodiversitet.

Plejeplanen er vedlagt til orientering. Botanisk Haves grønne arealer består af en række delelementer, som hver kræver sin specielle pleje. Plejen bliver udført i henhold til "kvalitetsbeskrivelser for drift af grønne områder 2019".

Der henvises endvidere til besvarelse vedr. spørgsmålet *Hvorledes arbejder MTM med og i den fredede have?*

Spørgsmål:

Hvorledes planlægges Botanisk Haves 150-års jubilæum i 2023 markeret og hvilke midler er der afsat til det?

Svar:
Fejringen af 150 år for Botanisk Have er endnu ikke fastlagt.

28. juni 2022
Side 5 af 6

Spørgsmål:
Hvilken kvalitativ værdi mener MTM haven har for Århus by, kommune- og borgere?

Svar:
Se besvarelse vedr. spørgsmålet *Hvorledes arbejder MTM med og i den fredede have?*

Spørgsmål:
Hvad er grunden til at Botanisk have ikke er medtaget i forslaget til Politik for Bykvalitet og Arkitekturpolitik, som nu er i høring?

Svar:
Mange parker er ikke direkte fremhævet i forslaget til *Politik for bykvalitet og arkitekturpolitik*, men politikken fremhæver blandt andet, at vi skal levere forudsætningerne for, at naturværdierne også fremadrettet sikres som et centralt element i bykvaliteten. Landskabet skal også fremover være centralt i vores billede af byen, og et steds naturgivne kvaliteter skal være styrende, når vi planlægger og udvikler vores by.

Spørgsmål:
Hvor adskiller den sig fra byens øvrige grønne anlæg ud over at være den eneste fredede?

Svar:
Der gøres opmærksom på, at Botanisk Have ikke er den eneste fredede park, da Rådhusparken ligeledes er fredet. Botanisk Have adskiller sig blandt andet ved, at der er en frivillig forening ved Botanisk Haves Venner, hvis formål er konkret forankret for dele af haven. På grund af parkens tidligere funktion som Botanisk Have findes der i selve haven en bred og eksotisk variation af træer og buske sammenholdt med byens øvrige parker.

Spørgsmål:
Hvad sker der, hvis Botanisk Haves Venner opgiver at passe havens bede? Hvilke svar ville se anderledes ud, hvis haven ikke var fredet?

Svar:
Havens udvikling afhænger naturligvis af fremtidige beslutninger fra havens aktører. For eksempel vil en ophævelse af Botanisk Haves Venner kunne medføre en nedlæggelse af havens bede, der varetages af foreningen. Omvendt vil en øget bevilling til konkrete tiltag – for eksempel i forbindelse med budgetforlig – kunne afstedkomme en konkret udvikling for haven.

Spørgsmål:

Hvilke forslag bør vi stille, for at Botanisk Haves agtelse og status i Århus Kommune højnes?

28. juni 2022

Side 6 af 6

Svar:

Der henvises til besvarelsen på spørgsmålet *Hvad sker der, hvis Botanisk Haves Venner opgiver at passe havens bede?*

Der henvises endvidere til besvarelsen *Hvorledes arbejder MTM med og i den fredede have?*

Spørgsmål:

Vil rådmanden stille forslag til højnelse af status for Botanisk Have?

Svar:

En eventuel øget bevilling til Botanisk Have henvises til budgetforhandlingerne. Rådmanden kan ikke stille budgetforslag, da forslag skal komme fra partierne. Rådmanden er positiv indstillet og interesserer sig generelt for at højne kvaliteten af vores rekreative områder såvel i den tætte by som i kommunen som helhed.

Med venlig hilsen

Steen Stavnsbo

Rådmand

/

Henrik Seiding

Direktør

Bilag: Gældende plejeplan